

El sopar

Si tinguessis els pebrots que has de tenir portaries pistola. Segur que no sabries com fer-la servir, però la duries. L'agafaries pel mànec i posaries l'índex al gallet. Abans, t'hauries assegurat que estigués carregada i esbrinat com se li treu el fiador; i recordaries que s'ha d'agafar amb fermesa per evitar el retrocés, com has vist a les pel·lícules. El problema principal és que no hauries sabut on anar-la a buscar. ¿A qui l'hauries comprat? ¿Per quants diners?

En comptes d'això portes el llapis vermell a la butxaca de l'americana. El de fa tants anys. I el dus perquè l'últim cop que us vau veure, quan us vau trobar al carrer per casualitat i vau parlar del sopar que s'havia organitzat per celebrar que fèieu cinquanta anys, te'l va reclamar:

—Duuuumbo! —et va dir, assenyalant-te amb el dit mentre s'allunyava—. Recorda que em deus el llapis vermell que em vas robar a classe de dibuix. Si no me'l tornes, hauré de fer-hi alguna cosa.

I ho va dir amb el mateix to i els mateixos gestos prepotents que feia servir quan éreu joves. De cop, vas sentir-te al curs del vuitanta-u, l'any que el cabró d'en Miquel Prats et va fer patir tant.

Per això aquest matí l'has buscat al pot dels llapis que tens a l'escriptori on treballes. Era a sota de tot, barrejat entre clips, trossos de goma d'esborrar i algun borrissol. Fa tants anys que és amb tu que s'ha convertit en una de les moltes coses que et defineixen. Forma part dels estris que has anat arreplegant al llarg de la vida, històries que si les sumessis explicarien qui ets i com ets. Encara que sigui petit, mig despuntat i gairebé inservible, mai no l'has volgut llençar. L'has tingut sempre, símbol d'un record que no saps purgar.

L'has agafat i te l'has posat a la butxaca per si al vespre, durant l'àpat, te'l reclama. Aleshores el trauràs i, amb serenitat, el faràs servir per última vegada. Li escriuràs una dedicatòria i li signaràs un autògraf al tovalló abans de llançar-li-ho tot a la cara. Per a un novel·lista és molt més efectiu un llapis que no pas una pistola.

¿I què faràs si s'aixeca per fotre't una hòstia? ¿Deixaràs que et pegui? ¿Que et torni a tustar com tantes altres vegades? Ja no tens quinze anys per permetre aquestes coses. ¿Veus? Si portessis pistola li cardaries un tret entre les celles i així s'hauria acabat tot.

L'has vist tot just entrar al restaurant, al fons del bar que dona accés al menjador, envoltat dels de la colla de sempre que li riuen les mateixes gràcies d'abans. Els mateixos

de fa anys, «la quadrilla dels Miquels», els dèieu. Ell sempre havia sigut alt i gros, però aquesta nit t'ha semblat que ha crescut i que s'ha engreixat. Somriu amb la boca plena de saliva que se li escapa per les commissures dels llavis. I els ulls petits, acostumats a maquinari, tenen el posat orgullós de saber-se el centre d'atenció. El popular, simpàtic i sorneguer Miquel Prats, trenta-sis anys després, encara és el puto amo. I la papada, grisa d'afaitar-se, se li balanceja d'un cantó a l'altre com si fos un pelicà que acabés d'empassar-se un peix. Tu, en canvi, et sents una trista sardina.

—Ho... la... —has dit amb la boca petita.

—Duuuumbo! Quina il·lusió que hagi vingut! —ha cridat, beneint-te amb escopinades.

I s'ha aixecat del tamboret per abraçar-te i que tot-hom li apreciés la bonhomia.

Mentre t'ha estret, amb posat d'amic a ulls de la concurrència, amb els mateixos braços forçuts i poderosos que tantes vegades t'havia mostrat només per escagarriñar-te una mica, has vist el mateix somriure que aquella tarda, quan éreu a les taules de ping-pong i et va clavar un cop de puny als morros perquè no volies cedir-li la tanda. Des d'aleshores que no respires bé i tens l'envà nasal desviat, però ningú no ho sap. Encara recordes com vas notar el cop: sec, potent i sòlid com una pedra. El nus del seu dit del mig contra el teu tendrum nasal que va cedir cap a la dreta. Vas notar la tustada i res més. De cop i volta, et vas trobar a terra, envoltat de cares que se'n reien. Ell ja ocupava el teu lloc i amb la paleta de jugar picava la taula demanant al contrincant que saqués.

Aquesta nit, amb l'abraçada hipòcrita, has recordat aquell somriure i has sentit un murmuri a cau d'orella:

—M'has portat el llapis, ¿oi? ¿No te'n deus pas haver oblidat?

—El llapis i més coses... —t'has atrevit a replicar.

—Així m'agrada, que paguis els deutes i que, per postres, em facis regalets.

—Exacte, millor a les postres...

—No et pensis! Jo també tinc una cosa per a tu que et farà molta il·lusió, ja veuràs! —ha afegit, tot picant-te l'ullet, abans de tornar entre els seus, que et somreien tots alhora, com una coral d'hipòcrites, una colla de mafiosos de segona fila, de fanfarrons que celebraven, com quan éreu joves, que fossis tu l'agredit i no cap d'ells. Perquè la vida era així: si abusaven d'un, cadascun dels altres se'n deslliurava. I això els feia feliços.

Amb la mirada has buscat algú que matés l'estona a l'altra punta del bar; algú que s'hagués allunyat prou del grup d'en Miquel Prats per no haver-los de donar conversa. T'anava bé qualsevol que no fos un d'ells; qualsevol que s'estigués en un racó de la barra sense dir res, girant amb parsimònia la copa, observant com les bombolles de la cervesa fugien líquid amunt.

Però no hi ha ningú. El solitari, l'estrany, el sorrut, l'aliè, el rar d'aquesta quinta ets tu, no n'hi ha cap altre. L'inepte per a les relacions humanes, el desarrelat i l'inadaptat ets tu. Sempre t'ha passat el mateix. Tota la vida has sigut només tu.

T'has recolzat en un cantó de la barra i has demanat

una cervesa. T'has amagat en aquell racó rumiant què podria ser allò que ha dit que té per a tu. No pots re-
fiar-te'n ni un pèl, segur que és una de les seves tram-
pes. L'únic que desitges és que aviat se n'oblidi, perquè
no se li acudeixi fer-te'n alguna. Entre les moltes coses
que vas aprendre aquell curs, la més important va ser que
hauries hagut de saber passar desapercebut, fer-te fone-
dís entre la gent. Però te'n vas adonar tard. A les acaba-
lles vas descobrir que, si no s'hagués fixat tant en tu, no
s'hauria recordat de la teva existència i no se li hauria
acudit aquella bestiesa. Si ho haguessis après abans hau-
ries pogut viure molt més tranquil. Ara que ho saps,
t'arrauleixes a la barra girant amb parsimònia la copa,
veient com puguen les bombolles de cervesa mentre es-
peres que arribin més antics alumnes.

El bar del restaurant és un local passat de moda,
d'estil fals modernista i carrincló, amb làmpades de vi-
dres emplomats de colors tristos que donen una llum
tènue i entelada. Això t'ha permès camuflar-te amb dis-
creció en aquest racó obac, recolzat a la barra d'escai
procurant que ningú es fixi en tu i que ell no se'n recor-
di gaire.

Els plàstics del local fan olor de felicitat fingida, i
l'ambient, carregat de partícules minúscules que suren
a contrallum, t'ha recordat els ambientadors barats dels
reservats de discoteca o de les habitacions dels puti-
clubs que freqüentaves de jove per intentar oblidar el
que t'havia passat.

Els vidres de colors de les làmpades són com les

teves orelles. En Miquel Prats s'hi va fixar per primer cop a la missa de presentació del nou curs. Mossèn Carandell t'havia escollit per llegir les lectures. Just en el moment que et vas col·locar rere el faristol per llegir la carta de sant Pau als cristians de ves a saber on, un raig de sol que entrava per una de les finestretes de l'absis, impertinent i delator, et va coincidir al clatell, convertint-te els pàmpols sortints en dos vitralls semitransparents i vermells, com fanalets de paper de cel·lofana fets per anar a esperar els Reis.

Aquella visió translúcida, com una epifania malèfica, va ser el senyal que el va fer decidir. Tu series l'escollit. En aquell instant et va prendre per la seva presa. Els caçadors clissen de seguida els nous trofeus. Ho sabies prou bé; t'ho havia acabat dient més d'una vegada: «Ets la meva presa», repetia mentre, estirat a terra, et subjectava els braços amb els genolls i se t'abocava a la cara per deixar-te anar un fil de bava. No hi havia res a fer, per molt que intentessis moure't, per molt que et giressis d'un cantó a l'altre per esquivar la saliva calenta, aquesta sempre acabava empastifant-te la galta fins al coll. I, aleshores, esclatava a riure, amb aquella rialla múrria tan seva, com si algú li acabés d'explicar l'acudit més divertit del món, com si hagués de recordar l'escena per sempre més. Però tots dos sabíeu que l'únic que la recordaria series tu. Encara ara, de tant en tant i sense adonar-te'n, t'hi passes els dits, galta avall i fins al coll, perquè et fa l'efecte que tens aquella escopinada llefiscosa enganxada al record.